

22
sd

PRO
CONSPICUIS NUPTIIS
NOBILIS MARCHIONIS
DOMINICI MELILUPI
DE SORAGNA
CUM NOBILI COMITISSA
JUSTINA PLUVENIA
PORTO GODI PLEGAPHETTA

PATAVII
TYPIS MINERVAE
1835

FELICISSIMAE SPONSAE
NOBILI
JUSTINAE PLUVENIAE

D. ANTONIUS RUARO

Qua mente praedita sis, qua eruditione ex variis et diversis studiis Tibi supra aetatem tuam parata, quibus virtutibus, referant alii, hodieque praedicent nuptialibus cantilenis. Non est mei ingenii, nec voluntatis, Te laudibus onerare. Ego gratulor solummodo Tibi, quod, jam uxor nobilissimi et probatissimi Juvenis, abitura sis in familiam praestantem religione, honestate, concordia, genere, divitiis; in qua invenes Parentes lectissimos, fratres egregios, sorores

dulcissimas atque optimas, in familiam, inquam, simillimam familiae tuae. Attamen, ut aliquid extet laetitiae meae testimonium, conferam symbolam e penu (ut est fere consuetudo hujus temporis) alieno, versiculos scilicet latinos quosdam^(), qui si minus munditia sermonis, et stili elegantia, at argumenti convenientia et pulchritudine valde se commendant. Horum auctor est Fulvius Peregrinus Moratus, qui Bonarum Artium Professor publicus fuit Vicentiae an. 1534, idemque Catharinae Pluveniae ornatissimae matronae, etiam a Petro Bembo, in suis epistolis, amplissimis verbis ornatae, laudator et admirator. Mihi vero dotes et virtutes antiquae illius Pluveniae Gentilis tuae,*

(*) *Extant in rarissimo libello, cui titulus Fulvii Peregrini Morati Carmina, Venetiis impresso per Joannem Aut. de Nicolinis de Sabio, mense Novemb. MDXXXIII., ejus exemplar etiam in I. D. Bibliotheca Parmensi, ut clarissimus Vir eques Angelus Pezzana indicavit, servatur.*

quas Moratus graphice et copiose describit, tales et tantas cogitanti, videris Tu Catharinam ita referre, ut (liceat jocari) si Pythagoricus essem, ego illius in formosum tuum corpus migrasse animam non dubitarem. Illud certe non dubito Te pro tuis meritis semper caram omnibus, et fortunatam futuram. Vale.

Vicentiae III. Maji MDCCCXXXV.

DE
CATHARINA PLUVENIA
VICENTINA

MATRONARUM OMNIUM TAM FODICISSIMA
QUAM PULCHERRIMA

FULVII PEREGRINI MORATI
MANTUANI

VICENTIAE BONARUM ARTIUM PUBLICI PROFESSORIS
ANNO MDXXXIV

ELEGIA

ELEGIA

Fas mihi vera loqui, quamvis non vera putari
Posse sciam: excedunt singula namque fidem.
Non locus est cuiquam ficto, de more poëtae:
Immo nemo satis dicere vera potest.
A portu dare vela licet, pelagumque subire
Tantarum laudum, tot memorare bona;
Rursus at ad littus post tot dare lintea retro
Non datur; obruimur laudibus innumeris.
Pauca, superficiem attingens tantummodo, dicam,
Ne culpa ingenii maxima comminuam;
Timanthes velut Atridae caput occulit, ut sic
Occultum reliquis plus doluisse putent.
Quae restant dicenda, magis laudanda putentur,
Quorum summa animi causa probanda mei est.
Si quis me dubitet mendacia fingere, noscet
Mendacem tantum, magna quod extenuem.
Vana quidem, quod pauca canam, dixisse videbor;
Constabit dictis plura ferenda meis.

Ereptura fuit palmam tibi Mater Amorum,
 Si certavisset iudice sub Phrygio.
 Et, cum virginibus de multis Zeuxis in unum
 Collectis Helenem finxerat eximiam,
 Hac sola poterat conspecta absolvere formam,
 Qua voluit cunctas exsuperare Deas.
 Norma Polycleti ad formas ut certa dabatur,
 Perficere optaret nobile siquis opus;
 Perfectae canonem sola haec sic redderet artis,
 Omne magisterium traderet artifice.
 A capite ergo decet tantarum exordia rerum
 Sumere; nobilibus rebus, ut ista, caput.
 Mole sua caput argutum se librat utrinque,
 Sani intellectus, consiliisque capax.
 Attingam ut leviter tantae fastigia formae,
 Dicendum est primum de leviori coma.
 Aurea fila suo vincunt fulgore capilli:
 Daphne est, si crines moverit aura levis.
 Est Venus egrediens pelago, manibusque reflexis
 Effusam siccans aurea caesariem.
 Seu statione locet, caliendro sive reponat,
 Seu nulla arte fluat, non minus artis habet.

Hoc habet ornatus miri, quod se nihil ornet;

Quamque incompta magis, tam magis illa placet.
Cultior est tum, cum nullo nitidissima mundo

Fulget, et Auroram, Luciferumque refert.
Quid si pendentes cincinnos flexit in orbes?

Annulus ille rapit, illa catena ligat.
Frons augusta adeo multa gravitate superbit,
Ut tamen humanum proferat ingenium.
Immo non frontem, sed coelum dixeris, astris,

In quo prae radiant sydera bina aliis.
Arma illic sua tutus habet, sua castra Cupido
Ponit; et inde ferox tela, facesque jacit.

Si multum esse putant non pravo vivere naso,
Non parva ex ista gloria parte venit.

Non simus, non uncus hiat, non curvus in imum;
Non plusquam deceat longior ille tumet.

Oscula nativa qua luce rotunda renident!
Caudentis vincit regula dentis ebur.

Mustea puniceis aequantur labra corallis;
Cum spirat, vernas spirat ab ore rosas:

Divinum, non vox hominem sonat, est Dea certe
Majestate, actu, pectore, fronte, sono.

Quam scite loquitur, quae cura domestica servet
 Nuptarum ! utque juvent sedulitate viros !
 Aut tacet, aut dulci loquitur de Conjuge tantum ;
 Aut in colloquio pauca, sed alta serit.
 Caste, sed rursus non sicce disserit, unde
 Fiat, uti possit maxima parvus Amor.
 Si cantat, cantat Veneres ; si molle susurrat,
 Inspirant murmur Phoebus et Aonides.
 Est cavus in clivo menti, qui cuncta venustans
 Ridenti Charites margine consociat.
 Non laxat tremulo, si riserit, ora cachinno ;
 Dulce suum specimen sed gelasinus habet.
 Sic nulla arte genae semper rubuere decenter,
 Purpurea ut niveo cum rosa lacte natat.
 E cycno hinc Helenem natam finxere poetæ,
 Quod procera illi, ac candida colla forent.
 Qualia Pygmalion sculpturae fecit amatae,
 Qualia Faustinae cernis in effigie ;
 Talia sunt grato porrecta tenore Pluenae
 Guttura ; chrystallum dixeris, atque nivem.
 Nil extat tumidum, nihil est cervice premendum :
 Ut nihil in reliquis carpere Momus habet.

Marmoreo e collo si forte monile pependit,

Marmoreum ob collum carius enituit.

Non fulvo cōus concluditur orbe lapillus,

Aurea nec gemmam vincula, eburque ligant,

Quae non grata minus, pretioque minore coruscent :

Omnibus addit opes, et decus ista suum.

Est oblonga manus, nec dura, nec indiga succi,

Auri seu lapidis nil caret auxilio ;

Hybernas nam cana nives, et eburnea vincit

Fragmina, verucae nullius indicio.

Sunt digiti teretes, referuntque hastilia sirpi :

Nullus enim nodus prominet articulis.

Tam bene discordes, tam dispari in ordine juncti,

Nulla sit ut series aptior, aequa magis.

Mundi unguēs, quadram referentes undique normam ;

Hinc quid *ad unguem* actum sit, didicisse datur.

Omnia felici tactu vertuntur in aurum,

Quae voluit manibus nobilitare suis.

Si movet articulos citharae super organa curvae,

Et docet argutas verba animare fides,

Dulcius obloquitur numeris quam Thracius Orpheus ;

Stare Notos cogit, mobile marmor agit.

Litia tam dextre tractat, tam mollia ducit ;

Tam nitide scribit, tam bene pingit acu ;

Tam bene connectit, tam retia colligat apte ;

Se victam ut Pallas dicat ab arte sua.

Planta pedes Thetios recte connexa superstat,

Et quodcumque premit, floret, et ornat humum.

Mobilitate levi, qua nulla fugacior aura est,

Anteit excursus, prompta Camilla, tuos.

Si plaudit choreas, se juncta, solutaque flectat,

Musarum et Charitum ducit in orbe choros.

Majestate Nurus gradiens supereminet omnes,

Et veram incessu noscimus esse Deam.

Quidquid agit, quidquid loquitur, meditatur, avetque,

Nil nisi divinum, nil nisi grande sapit.

Felices anni, felicia saecula, Parentes

Felices, tantum qui genuere decus !

Felices oculi, talem qui cernere possunt !

Ter felix, sponsae cui dedit illa manum !

5834537

